

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

GIS u društvenoj geografiji

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

3

5. Status nastavnog predmeta:

☐ Obavezni ☒ Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

nema

7. Ograničenja pristupa:

nema

8. Trajanje / semestar:

1

6

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Alma Kadušić, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

alma.kadusic@untz.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- prezentirati ključne koncepte i analize u društvenoj geografiji uz upotrebu GIS-a;
- usvojiti znanja i vještine primjene osnovnih GIS tehnika i metoda u društvenoj geografiji;
- upoznati se sa stručnom, naučnom i metodičko-didaktičkom primjenom GIS metoda u razmatranju i istraživanju stanovništva, naselja i privrede, te drugih elemenata društvenog sistema.
- savladati upotrebu tehnika i metoda GIS-a u rješavanju problema prostornog razmještaja i organizacije komponenti društvenog sistema;
- kritički posmatrati, tumačiti i diskutirati rezultate GIS analize društvenogeografskih procesa i pojava;
- naučiti konceptualizirati društvene probleme s prostornog aspekta i kako dizajnirati i implementirati društvenogeografske pristupe u istraživanju.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra studenti, koji su tokom izvođenja nastave kontinuirano obavljali predispitne aktivnosti i obaveze, će znati:

- demonstrirati razvoj teorijskog okvira za socio prostornu analizu;
- koristiti se GIS softverskim alatima za savremena istraživanja društvenogeografskih pojava i procesa;
- analizirati i komparirati podatke iz relevantnih izvora podataka kao što su popis i registar stanovništva, vitalna statistika, ankete itd.; razumjeti kako kreirati podatke kompatibilne s GIS-om;
- primjenjivati različite GIS tehnike i metode u analizi i geovizualizaciji društvenogeografskih podataka;
- analizirati i upoređivati GIS modele društvenih pojava i procesa;
- identificirati i analizirati odnose između društvenogeografskih i prirodnogeografskih procesa uz primjenu GIS-a, te biti sposobni samostalno interpretirati i provoditi studije o društvenim pojavama i procesima.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Kvantitativne i kvalitativne metode u društvenogeografskim istraživanjima;

Izvori i baze podataka za društvenogeografska istraživanja;

GIS i prostorna analiza društvenogeografskih pojava i procesa;

Primjena GIS-a geografiji stanovništva; Geovizualizacija demografskih procesa primjenom GIS-a;

Primjena GIS-a u geografiji naselja; GIS i prostorna analiza ruralnih područja; GIS i prostorna analiza urbanih područja; Geovizualizacija socioekonomskih procesa u ruralnim i urbanim područjima;

Primjena GIS-a u analizi privrednih djelatnosti; Prostorna analiza privrednih djelatnosti;

Geovizualizacija privrednih procesa primjenom GIS-a;

Analiza saobraćaja i saobraćajne infrastrukture primjenom GIS-a;

Primjena GIS-a u analizi turizma;

GIS u istraživanju neravnomjernog prostornog razvoja i razmještaja stanovništva, naselja i privrede;

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispositivnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20.) Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu.

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispositivnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit se obavlja usmenom ili pismenom provjerom znanja. Provjera obuhvata cjelokupan nastavni sadržaj predavanja i vježbi. Na završnom ispitu student odgovara na pitanja usmenim odgovorom ili testom iz programskog sadržaja nastavnog predmeta. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na završnom ispitu je 50, a za polaganje ispita potrebno je osvojiti 25 bodova. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom ispitu.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	25-50	85 - 94	9	B
Ukupno	25-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Kitchin, R., Tate, N. (2013). Conducting research in human geography: theory, methodology and practice. Oxon: Routledge.
2. Wang, F. (2015). Quantitative Methods and Socio-Economic Applications in GIS. Boca Raton, Florida: CRC Press.
3. Matthews, S.A., Parker, D. M. (2013). Progress in Spatial Demography. Demographic Research, Vol. 28: 271-312.
4. Jiang, B., & Yao, X. (Eds) (2010). Geospatial Analysis and Modelling of Urban Structure and Dynamics. Dordrecht: Springer
5. Miller, H.J., Shaw, S-L. (2001). Geographic Information Systems for Transportation - Principles and Application. Oxford: Oxford University Press.
6. Chaudhuri, S., Ray, N. (Ed.). (2018). GIS Applications in the Tourism and Hospitality Industry. Hershey PA: IGI Global.

22. Internet web reference:

<https://pro.arcgis.com/>

23. U primjeni od akademske godine:

2021/2022.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

23.06.2021.